

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Nr.1044 / 23.01.2018

Aprobat,
RECTOR
Prof.dr.ing. VALENTIN POPA

**Raport
privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2017
desfășurată la nivelul Universității "Ştefan cel Mare" din Suceava**

CUPRINS

Partea I – Informații generale	3
I.1. Identificarea instituției publice	3
I.2. Scopul raportului	3
I.3. Perioada de raportare	3
I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora	3
I.5. Documentele analizate	3
Partea a II-a – Situația actuală a auditului public intern	4
II.1. Înființarea și funcționarea auditului intern	4
II.1.1. Înființarea auditului intern	4
II.1.2. Funcționarea auditului intern	4
II.2. Raportarea activității de audit public intern	4
II.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor	4
II.3.1. Independența structurii de audit public intern	4
II.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni	5
II.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural	5
II.4.1. Emiterea normelor proprii	5
II.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern	5
II.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern	6
II.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)	6
II.5.2. Realizarea evaluării externe	7
II.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern	7
II.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare	7
II.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare	8
II.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie 2017	8
II.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue	9
II.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit intern	9
Partea a III-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare	10
III.1. Planificarea activității de audit intern	10
III.2. Realizarea misiunilor de audit intern	11
III.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare	11
III.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere	15
III.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern	15
Partea a IV-a – Comitetul de Audit Public Intern	15
Partea a V-a – Concluzii	15
V.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice	15
Partea a VI-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit intern	16
VI.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice	16

Partea I – Informații generale

I.1. Identificarea instituției publice

Raportul de activitate prezintă modul de organizare și desfășurare a activității de audit public intern la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, cu sediul în Municipiul Suceava, strada Universității, nr. 13, cod poștal 720229.

Coordonarea structurii de audit public intern este asigurată de către doamna Dănilă Cezara Carmen cu următoarele date de contact:

- Telefon: 0745026877
- Email: cezara.danila@usv.ro

Nu există entități aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava.

I.2. Scopul raportului

Scopul raportului este de a prezenta activitatea de audit intern desfășurată la nivelul structurii de audit public intern din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava.

Raportul este destinat atât conducerii Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, care poate aprecia rezultatul muncii auditorilor publici interni, cât și UCAAPI și Curții de Conturi a României, fiind unul dintre principalele instrumente de monitorizare a activității de audit public intern.

I.3. Perioada de raportare

Prezentul raport anual de activitate prezintă stadiul organizării și funcționării structurii de audit intern la data de 31 decembrie 2017 din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava.

De asemenea este prezentată activitatea de audit intern desfășurată de structura de audit din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava în cursul anului 2017, cu respectarea cerințelor minime de raportare solicitate de UCAAPI în cadrul formatului standard al raportului anual aferent anului 2017.

I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora

Prezentul raport anual de activitate a fost elaborat în cadrul structurii de audit intern din Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava. Persoanele implicate în acest proces, precum și datele de contact aferente sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Nume Prenume	Functia	Telefon	E-mail
1	Dănilă Cezara	Auditor intern	0745026877	cezara.danila@usv.ro
2	Dăscălescu Vasilica	Auditor intern	0723299159	vasilica.dascalescu@usv.ro

I.5. Documentele analizate

La baza elaborării raportului anual au stat următoarele tipuri de documente:

- *documente referitoare la organizarea funcției de audit intern:* Organograma USV, Statul de funcții, Fișele posturilor, Regulamentul de organizare și funcționare a Compartimentului Audit Public Intern;
- *documente referitoare la planificarea activității de audit intern:* Planul de audit pentru anul 2017, aprobat de Rectorul universității și avizat de Șeful Serviciului Audit Intern din cadrul M.E.N.;
- *documente referitoare la evaluarea activității de audit intern:* Fișe de evaluare a misiunilor de

**UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Raport anual de activitate aferent anului 2017**

- audit intern de către structurile auditate, Fișe de evaluare a performanțelor profesionale individuale, Raportul de control nr.2667/03.03.2017 al Camerei de Conturi Suceava, Obiectivul 4 – "Evaluarea sistemelor de management și control intern";
- *documente referitoare la realizarea misiunilor de audit intern:* Rapoartele misiunilor de audit desfășurate în anul 2017 și Fișele de urmărire a recomandărilor.
 - *documente referitoare la misiunile de consiliere:* Nu este cazul;
 - *documente referitoare la realizarea altor acțiuni:* Nu este cazul.

Partea a II-a – Situația actuală a auditului public intern

II.1. Înființarea și funcționarea auditului intern

II.1.1. Înființarea auditului intern

În cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava funcția de audit intern este înființată la nivel de compartiment de audit public intern.

II.1.2. Funcționarea auditului intern

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava structura de audit intern înființată este funcțională, cele două posturi fiind ocupate integral.

II.2. Raportarea activității de audit public intern

Compartimentul de audit public intern care funcționează la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava are obligația de a emite și comunica către Ministerul Educației Naționale raportul anual de activitate privind funcția de audit public intern.

II.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor

Independența este atributul funcției de audit intern în timp ce obiectivitatea este apanajul auditorilor interni. Pentru păstrarea acestor atribute, trebuie respectate anumite criterii, cum ar fi:

Pentru păstrarea independenței structurii de audit public intern:

- funcția de audit intern trebuie să raporteze direct managementului superior al organizației;
- numirea și destituirea managementului funcției de audit intern respectiv a auditorilor interni trebuie să fie supuse procesului de avizare, conform legii.

Pentru păstrarea obiectivității auditorilor interni:

- auditorii interni nu trebuie implicați în activitățile pe care le pot audita;
- auditorii interni trebuie să-și declare independența în cadrul misiunilor de audit intern și evaluare efectuate.

Aceste aspecte se regăsesc în baza legală actuală, respectiv Legea nr. 672/2002, republicată și HG nr. 1086/2013. De asemenea, aspecte similare se regăsesc în practica internațională de audit intern stipulată în Standardele Internaționale de Practică Profesională în Auditul intern (IPPF) emise de către Institutul Auditorilor Interni (Standardele de la 1100 la 1130).

II.3.1. Independența structurii de audit public intern

Referitor la poziția structurii de audit intern:

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava auditul intern raportează conducătorului instituției, Rectorului Universității. Compartimentul de audit public intern este poziționat, conform Organigramei aprobată de Senatul universitar, la cel mai înalt nivel ierarhic, asigurându-se astfel premisele exercitării unei funcții distințe și independente.

Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/destituire a conducerilor structurii de audit intern în cursul anului 2017:

La Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava, în cursul anului 2017 nu a fost cazul numirii sau destituirii conducerii structurii de audit public intern.

Referitor la aplicarea și respectarea procedurii de numire/revocare a auditorilor interni în cursul anului 2017:

La Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava, în cursul anului 2017 nu a fost cazul de numire sau revocare a auditorilor interni.

II.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni

Referitor la implicarea auditorilor interni în exercitarea activităților auditabile

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, în anul 2017, auditorii interni nu au fost implicați în exercitarea activităților auditabile.

Referitor la completarea declarației de independentă

La Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava, auditorii interni au completat declarațiile de independentă cu ocazia fiecărei misiuni de audit intern.

II.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural

Cadrul metodologic și procedural aferent activității de audit public intern se referă la aspecte care sunt de natură a asigura buna desfășurare a acestei activități, prin prisma metodologilor și a procedurilor aplicabile, luând în calcul și aplicarea și respectarea codului de conduită etică al auditorului public intern.

Referitor la aceste aspecte, activitatea de audit public intern a fost reglementată începând cu anul 2003, pe lângă legislația primară cunoscută, și de OMFP nr. 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

În anul 2013, ulterior modificării și republicării Legii auditului public intern, a fost emisă HG nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern. Aceasta aduce o serie de modificări și îmbunătățiri pentru vechea versiune a normelor generale. Ambele versiuni ale normelor generale prevedea emiterea de norme proprii de audit public intern.

Referitor la procedurarea activităților din cadrul Compartimentului de audit public intern, acestea au fost supuse emiterii de proceduri în sensul dat de OSGG nr. 400/2015, cu modificările și completările ulterioare.

II.4.1. Emiterea normelor proprii

Structura de audit public intern de la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava își desfășoară activitatea de audit public intern pe baza normelor metodologice privind exercitarea activității de audit intern elaborate de structura de audit public intern organizată la nivelul Ministerului Educației Naționale.

II.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern

La nivelul Compartimentului de audit public intern din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava au fost identificate un număr total de 6 activități specifice. Dintre acestea, s-a stabilit că un număr de 5 activități sunt procedurabile, ceea ce reprezintă circa 83,33 %.

Activitățile stabilite ca fiind procedurabile sunt următoarele:

- elaborarea proiectului planului de audit public intern;
- efectuarea misiunilor de audit public intern;

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Raport anual de activitate aferent anului 2017

- informarea cu privire la recomandările neînsușite de către conducătorul entității, precum și la consecințele acestora;
- raportarea iregularităților sau a posibilelor prejudicii identificate în realizarea misiunilor de audit public intern;
- elaborarea rapoartelor anuale cu privire la activitatea de audit public intern.

Pentru cele 5 activități procedurabile, au fost emise un număr de 5 proceduri scrise, ceea ce reprezintă un grad de emitere al procedurilor de 100%. Astfel, sunt respectate prevederile Standardului 9 – Proceduri din O.S.G.G. nr. 400/2015, pentru toate procesele majore sau activitățile semnificative existând o documentație adecvată.

II.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit intern

II.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din cadrul anexei nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern trebuie să garanteze că activitatea de audit intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduită etică a auditorului intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

Un PAIC ar trebui să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități. Acest program ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare;
- Contribuției auditului intern la procesele de guvernanță, management al risurilor și controlul organizației;
- Acoperirea integrală a sferei auditabile;
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit intern trebuie să le respecte;
- Riscurile care afectează funcționarea auditului intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediu între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului intern, a eficienței și a eficacității.

La nivelul Compartimentului de audit public intern din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava s-a emis Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit intern, înregistrat cu nr. 22754 / 08.12.2015. PAIC-ul emis este actualizat periodic, în funcție de evaluările interne și externe privind activitatea desfășurată la nivelul Compartimentului de Audit Public Intern din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Ultima actualizare a documentului a fost realizată în data de 8.12.2017, în baza Raportului privind monitorizarea calității activității de audit intern, înregistrat la Registratura USV cu nr. 19783/08.12.2017.

II.5.2. Realizarea evaluării externe

Complementar PAIC, calitatea funcției de audit intern se poate îmbunătăți prin evaluările externe. Aceste evaluări trebuie efectuate la fiecare cinci ani, conform cerințelor legislației naționale, dar și standardelor internaționale de audit intern emise de către Institutul Auditorilor Interni (IIA). Obiectivul evaluării externe este de a evalua activitatea de audit intern din punctul de vedere al conformității cu definiția auditului intern, cu cerințele codului de etică și cu prevederile legislației naționale în domeniu.

Evaluările externe se pot concentra, de asemenea, pe identificarea oportunităților de îmbunătățire a funcției de audit intern, oferind sugestii pentru a îmbunătăți eficacitatea acestei activități și promovând idei pentru a spori imaginea și credibilitatea funcției de audit intern.

În cadrul misiunii „Controlul încasării și utilizării veniturilor proprii ale instituțiilor de învățământ superior, altele decât cele provenite din contractele instituționale și complementare încheiate cu ministerul de profil la Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava”, desfășurată în anul 2017, auditorii Camerei de Conturi Suceava au evaluat și funcția de audit intern, în cadrul obiectivului specific „Înțelegerea și evaluarea auditului intern”, consemnând următoarele constatari cu caracter pozitiv:

- Compartimentul de audit public intern se află în directă subordonare a Rectorului Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava și, prin atribuțiile pe care le are, exercită o funcție distinctă și independentă;
- la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, activitatea auditorilor publici interni se desfășoară în baza Normelor metodologice privind exercitarea activității de audit intern elaborate de structura de audit public intern organizată la nivelul organului ierarhic superior – Ministerul Educației Naționale;
- la nivelul Compartimentului de audit public intern din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava a fost elaborată Carta auditului intern în anul 2011;
- elementul de bază în fundamentarea planurilor anuale de audit I-a constituit evaluarea riscurilor asociate activităților desfășurate în cadrul USV;
- în anul 2016 au fost planificate și efectuate un număr de patru misiuni de audit, gradul de realizare a Planului anual de audit fiind de 100%.

Auditorei Camerei de Conturi Suceava nu au constatat deficiențe cu privire la modul de organizare și funcționare a auditului intern la nivelul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, fapt consemnat în cuprinsul Raportului de control, la Obiectivul 4 - ”Evaluarea sistemelor de management și control intern”.

II.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernanța corporativă, se pune tot mai mult accent și pe structurile de audit intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop.

II.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare

La nivelul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, la data de 31 decembrie 2017, structura de audit public intern nu avea alocat post de conducere.

Din punctul de vedere al posturilor de execuție, la data de 31 decembrie 2017, structura de audit public intern avea alocate un număr de 2 posturi, dintre care 2 posturi ocupate.

Existența unui număr minim de personal în cadrul structurii de audit public intern este un aspect foarte important, din următoarele considerente:

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Raport anual de activitate aferent anului 2017

- Art. 2(f) din cadrul Legii nr. 672/2002, republicată specifică faptul că o structură de audit public intern poate fi înființată cu minim 2 posturi cu normă întreagă. Prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte această prevedere legală, având alocate minim 2 posturi cu normă întreagă.
- Întreaga metodologie de audit public intern specificată în cadrul HG nr. 1086/2013, face referire la existența unei echipe de audit public intern care trebuie să includă un supervisor al misiunilor. Prin urmare orice structură de audit public intern ar trebui să respecte aceste cerințe, având nevoie de minim 2 posturi cu normă întreagă care să fie și ocupate.

În acest punct de vedere, Compartimentul de audit public intern organizat la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava se încadrează în prevederile legale, având 2 posturi de auditori interni ocupate.

II.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierd atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

Referitor la funcțiile de conducere

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, în perioada 01 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2017, nu a fost cazul de părăsire a structurii de audit de către persoane care ocupau funcții de conducere și nici situații de persoane cu funcții de conducere care au venit, structura de audit public intern neavând alocat post de conducere.

Referitor la funcțiile de execuție

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, la data de 01 ianuarie 2017, exista un număr de 2 persoane care ocupau funcții de execuție în cadrul structurii de audit public intern. Pe parcursul anului 2017 nu au fost situații de părăsire a structurii de audit de către persoane care ocupau funcții de execuție și nici situații de persoane cu funcții de execuție care au venit în cadrul structurii de audit public intern, astfel că numărul de posturi de execuție ocupate la finele anului 2017 nu a fost afectat..

II.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie 2017

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

Cei doi auditori publici interni ai Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava au o experiență în auditul intern de 7 ani și 2 luni, respectiv de 2 ani și 4 luni.

Ambii auditori au studii superioare în domeniul economic (unul din auditori a absolvit și un program de master în „Audit și guvernanță corporativă”), vorbesc limba engleză (un auditor la nivel de bază și un auditor la nivel intermediar), au obținut în anul 2017 Certificatul de atestare a cunoștințelor dobândite în domeniul sistemului european de conturi, nu dețin certificări internaționale și nu fac parte din organisme profesionale naționale sau internaționale.

II.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue

La nivelul Universității "Stefan cel Mare" din Suceava, gradul de participare la pregătire profesională este de 100%. Numărul mediu de zile de pregătire profesională pentru fiecare persoană este de 15, fiind realizate astfel:

- 0 zile prin cursuri de pregătire;
- 15 zile prin studiu individual;
- 0 zile prin alte forme de pregătire.

II.6.5. Analiza caracterului adevărat al dimensiunii compartimentului de audit intern

Conform art. 3(2) din Legea nr. 672/2002, sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

Conform prevederilor art. 15(1) din Legea nr. 672/2002, auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.

Conform prevederilor art. 15(2) din Legea nr. 672/2002, structura de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

- a) activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituuirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;
- b) plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;
- c) administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- d) concesionarea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- e) constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;
- f) alocarea creditelor bugetare;
- g) sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;
- h) sistemul de luare a deciziilor;
- i) sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- j) sistemele informatiche.

Din interpretarea cumulată a articolelor de lege menționate mai sus, rezultă faptul că sfera auditabilă trebuie acoperită integral într-un interval de trei ani, în funcție de risurile asociate activităților. Astfel, structura de audit intern trebuie organizată încât să dispună de resursele necesare în vederea auditării, într-un interval de trei ani, pe bază de analiză de risc, a tuturor activităților derulate de entitatea publică.

Având în vedere prevederile legale din cadrul anexei 1 la HG nr. 1086/2013, respectiv:

- Punctul 2.4.1.2. punctul b): *"planificarea anuală cuprinde misiunile ce se realizează pe parcursul unui an, ținând cont de rezultatul evaluării risurilor și de resursele de audit disponibile";*
- Punctul 2.4.1.3. punctul i): *"Selectarea misiunilor de audit public intern în vederea cuprinderii în planuri se face în funcție de (...) resursele de audit disponibile";*
- Punctul 2.4.1.5.3.: *"Planul de audit intern cuprinde misiunile de audit public intern selectate în conformitate cu dispozițiile pct. 2.4.1.3 și cu resursele de audit disponibile - auditori interni, timp, resurse financiare.";*
- Punctul 2.4.1.5.3.: *"Şeful compartimentului de audit public intern răspunde pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit public intern și asigură resursele necesare îndeplinirii în mod eficient a planului anual de audit public intern."*

și înținând cont de prevederile art. 12(4) din cadrul Legii nr. 672/2002(R), respectiv: "Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern", rezultă faptul că stabilirea resurselor necesare ale structurii de audit public intern (dimensionarea structurii) se poate realiza în cadrul procesului de planificare anuală și multianuală, acolo unde sunt analizate sfera auditabilă, riscurile asociate acesteia precum și resursele necesare.

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, având în vedere resursa de personal existentă menționată la punctul II.6.1. de mai sus, respectiv un număr de 2 posturi ocupate, **gradul de acoperire al sferei auditabile în 3 ani este de 100%**.

Compartimentul de audit public intern dispune de resursele necesare pentru auditarea tuturor activităților desfășurate în cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, cu respectarea periodicității în auditare.

Partea a III-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare

III.1. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

III.1.1. Planificarea anuală și multianuală

Primul pas în realizarea planificării este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că risurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca risurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, criteriile de analiză de risc utilizate în cadrul planificării anuale și multianuale sunt **cele prevăzute în cadrul legal existent**, fiind stabilite în conformitate cu prevederile Normelor metodologice privind organizarea și exercitarea activității de audit public intern, după cum urmează:

- probabilitatea de apariție a riscului;
- gravitatea consecințelor evenimentului.

Aprecierea nivelului probabilității de apariție a riscului și al impactului s-a realizat pe baza analizei documentelor care reglementează organizarea și desfășurarea activităților în cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, a prevederilor cadrului legislativ aplicabil în diversele domenii de activitate, a nivelului de implementare a sistemului de control intern/managerial și a observațiilor făcute de auditori în derularea misiunilor de audit din anii precedenți.

În cadrul Compartimentului de audit intern de la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava a fost elaborată o procedură operațională referitoare la activitatea de planificare multianuală și anuală - PO-CAP1-02 "Planificarea activității de audit public intern".

Referitor la elaborarea planului anual și multianual, acesta s-a realizat ținând cont **toate activitățile** desfășurate în cadrul instituției.

III.2. Realizarea misiunilor de audit intern

III.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare

La nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava, în anul 2017, au fost realizate un număr de patru misiuni de asigurare. Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare se pot aborda mai multe domenii, s-a constatat că în cadrul a:

- unei misiuni de asigurare s-a abordat domeniul finanțier-contabil;
- unei misiuni de asigurare s-a abordat domeniul achizițiilor publice;
- două misiuni de asigurare s-a abordat domeniul funcțiilor specifice entității.

Principalele constatări și recomandări rezultate în urma realizării acestor misiuni se regăsesc în anexa nr. 17 la prezentul raport și sunt prezentate sintetic în continuare.

Misiunea cu tema "**Sistemul contabil și fiabilitatea acestuia**"

Principalele obiective ale misiunii:

- Organizarea și conducerea contabilității
- Respectarea cadrului legal, normativ și procedural în ceea ce privește activitatea contabilă

Principalele constatări efectuate:

- Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției Economice nu este actualizat și corelat cu organograma administrativă.
- Procedurile referitoare la activitatea desfășurată în cadrul Direcției Economice nu sunt revizuite și actualizate.
- Pe unele facturi în original sau alte documente întocmite în vederea platăi cheltuielilor nu sunt trecute informații privind nota contabilă și persoana care a înregistrat în contabilitate lichidarea cheltuielilor, în conformitate cu prevederile O.M.F.P. nr.1792/2002 pentru aprobarea normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale.
- În urma analizării compoziției soldului creditor al contului 473 – Decontări din operații în curs de clarificare, auditorii au constatat că sunt sume menținute mai mult de trei luni în sold, fără să existe o notă de fundamentare aprobată de Rectorul USV, aşa cum prevăd Normele metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice.
- Pe baza testării efectuate, echipa de audit a constatat că au fost întocmite documente de plată cu numere de ordine care nu respectă cronologia și există cazuri când două ordine de plată având conținut diferit de informații (suma, beneficiar etc.) au număr identic, deși se referă la același exercițiu finanțiar.

Principalele recomandări formulate:

- Actualizarea Regulamentului de organizare și funcționare pentru Direcția Economică având în componență cele două birouri: Biroul Buget-Contabilitate și Biroul Financiar.
- Revizuirea tuturor procedurilor operaționale, completarea cu noile reglementări legale și actualizarea Circuitului documentelor, unde este cazul.
- Completarea obligatorie pe facturile în original sau alte documente întocmite în vederea platăi cheltuielilor a numărului, datei notei contabile și semnatura persoanei care a înregistrat în

contabilitate lichidarea cheltuielilor.

- Clarificarea sumelor ce se mențin în conturile din clasa 4 cu ocazia întocmirii situațiilor financiare, în conformitate cu prevederile legale și elaborarea, în vederea aprobării, a notei de fundamentare, în situația în care în contul 473 – *Decontări din operații în curs de clarificare* sunt menținute sume peste termenul legal de trei luni.
- Asigurarea unui regim intern de numerotare a documentelor de plată, astfel încât înregistrările în contabilitate să se facă cronologic, prin respectarea succesiunii documentelor după data de întocmire.

Misiunea cu tema **"Auditarea activității de achiziții publice"**

Principalele obiective ale misiunii:

- Organizarea activității de achiziții publice
- Planificarea, pregătirea și derularea procedurilor de achiziție publică
- Întocmirea și urmărirea derulării contractelor de achiziție publică

Principalele constatări efectuate:

- În urma analizării documentelor elaborate în perioada auditată privind implementarea Standardului de control intern nr. 8 – Managementul riscurilor în domeniul achizițiilor publice, auditorii interni au constatat faptul că Registrul de riscuri nu este actualizat și corelat cu Strategia anuală de achiziții publice.
- În urma studierii procedurilor referitoare la activitatea de achiziții publice, s-a constatat că acestea nu sunt revizuite/actualizate.
- În urma analizării regulamentelor interne, aplicabile structurilor organizatorice cu atribuții în domeniul achizițiilor publice, auditorii au constatat faptul că „Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciului Patrimoniu, Administrativ, Achiziții, Transport” – R34, aprobat prin Hotărârea Senatului USV nr. 23 din 11.12.2007, nu este actualizat și corelat cu organigrama administrativă.
- În urma analizării documentelor prezentate, auditorii au constatat că, deși personalul din cadrul Serviciului achiziții publice a participat la cursuri de perfecționare în domeniul achizițiilor publice, nu a fost întocmit un program de pregătire profesională, conform nevoilor de perfecționare identificate anterior.

Principalele recomandări formulate:

- Revizuirea riscurilor în corelație cu obiectivele cuprinse în Strategia anuală de achiziții publice și stabilirea celor mai adecvate modalități de tratare, astfel ca acestea să se încadreze în limitele toleranței la risc, respectiv monitorizarea implementării măsurilor de control, precum și identificarea acțiunilor de corecție dacă este cazul.
- Revizuirea tuturor procedurilor operaționale, completarea cu noile reglementări legale și actualizarea Circuitului documentelor, unde este cazul.
- Actualizarea Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului achiziții publice.
- Identificarea nevoilor de perfecționare a pregăririi profesionale în domeniul achizițiilor publice și elaborarea Programului de pregătire profesională a personalului, conform nevoilor de perfecționare identificate.

Misiunea cu tema **"Activitățile sociale"**

Principalele obiective ale misiunii:

- Organizarea activităților sociale
- Respectarea cadrului legal, normativ și procedural în ceea ce privește acordarea burselor și

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Raport anual de activitate aferent anului 2017

facilităților pentru studenți

- Administrarea cantinei și a căminelor studențești

Principalele constatări efectuate:

- Din analiza procedurilor aprobate pentru Serviciul Social, s-a constatat că există prevederi care nu mai sunt în vigoare. Astfel, conform Procedurii privind cazarea studenților în cămine – cod PO-SC-02, aprobată în anul 2011, "fondul de garanție și reparații se va încasa, acolo unde va fi cazul, odată cu tariful de cazare pentru prima lună și se va depune în contul universității la bancă" (Anexa 1 – Contract de Închiriere). Această prevedere a fost eliminată odată cu aprobarea formularelor pentru contractele de Închiriere, prin HCA nr. 22/2014. De asemenea, tot atunci a fost introdusă acceptarea expresă și neechivocă de către studenți a prevederilor referitoare la plata tarifului de cazare, la secțiunea privind obligațiile locatarului și răspunderea contractuală.
- Din verificarea modului în care se asigură transparența în privința fundamentării tarifelor de cazare, s-a constatat că nu se publică periodic balanța de venituri și cheltuieli pentru fiecare cămin studențesc.
- Din verificarea modului de încasare la termen a taxelor de cazare, s-a constatat că, în perioada supusă auditării, nu toți studenții au respectat obligațiile contractuale privind plata taxei de cazare. Contractele de Închiriere încheiate cu respectivii studenți care au părăsit căminul au fost reziliate, urmând ca taxa de cazare restantă să fie recuperată la data când debitorii vor solicita eliberarea actelor de studii în original, înainte de semnarea Fișei de lichidare.

Principalele recomandări formulate:

- Revizuirea și actualizarea Procedurii privind cazarea studenților în cămine și actualizarea Procedurii privind plata burselor și a altor forme de sprijin material, ca urmare a intrării în vigoare a Ordinului nr. 3392/2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență.
- Evidențierea cheltuielilor și publicarea periodică a balanței de venituri și cheltuieli pe fiecare cămin studențesc.
- Demararea operațiunilor privind cazarea unui alt student imediat după înregistrarea restantei, contractul cu studentul restanțier fiind reziliat de drept prin neplata tarifului până la data de 25 de fiecare luni și urmărirea recuperării restanțelor la plata taxei de cazare înainte de împlinirea termenului de prescripție.

Misiunea cu tema **"Sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme"**

Principalele obiective ale misiunii:

- Organizarea sistemelor de conducere și control
- Implementarea standardelor de control intern/managerial
- Raportarea implementării standardelor de control intern/managerial

Principalele constatări efectuate:

- În Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare nu au fost incluse atribuțiile modificate, în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 200 privind modificarea și completarea Ordinului secretarului general al Guvernului nr. 400/2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice.
- Nu toate fișele de post întocmite pentru persoanele numite în Comisia de monitorizare sunt completeate cu atribuțiile specifice privind monitorizarea, coordonarea și îndrumarea metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern/managerial.

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
Raport anual de activitate aferent anului 2017

- În Procedura privind managementul riscurilor și elaborarea Registrului de riscuri – PG-02 sunt precizate atribuții privind gestionarea riscurilor pentru conducătorii de compartimente, respectiv pentru responsabilitii cu risurile de la nivelul structurilor organizatorice și nu a mai fost emis un act de decizie internă pentru constituirea Echipei de gestionare a riscurilor.

Principalele recomandări formulate:

- Actualizarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare.
- Introducerea în fișa postului a atribuțiilor specifice cu privire la implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern/managerial.
- Constituirea Echipei de gestionare a riscurilor, în conformitate cu modificările legislative și elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare a Echipei de gestionare a riscurilor.

În cadrul misiunilor de audit intern derulate în cursul anului 2017, la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava **nu au fost constatare irregularități**.

Recomandările neînsușite reprezintă recomandările care au fost incluse în raportul final de audit intern, dar pentru care conducătorul entității publice nu și-a dat avizul în conformitate cu prevederile punctului 6.6.6. din cadrul HG nr. 1086/2013. În conformitate cu legislația aplicabilă în vigoare, aceste recomandări trebuie aduse la cunoștința ordonatorului principal de credite, împreună cu consecințele neimplementării lor.

În cadrul misiunilor de audit intern derulate în cursul anului 2017, la nivelul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava **nu au fost cazuri de recomandări neînsușite**.

Referitor la **urmărirea implementării recomandărilor**, această activitate se referă la recomandările realizate de către structura de audit intern în cadrul misiunilor de asigurare din anii anteriori, și pentru care structura de audit intern are obligația urmăririi modului de implementare.

În acest context, în cursul anului 2017 au fost urmărite un număr de **15 recomandări**, cu următoarele rezultate:

- 7 recomandări implementate, din care:
 - 7 recomandări implementate în termenul stabilit;
 - 0 recomandări implementate după termenul stabilit;
- 8 recomandări parțial implementate (în curs de implementare), din care:
 - 8 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
 - 0 recomandări cu termenul de implementare depășit;
- 0 recomandări neimplementate, din care:
 - 0 recomandări pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit;
 - 0 recomandări cu termenul de implementare depășit.

În etapa de urmărire a recomandărilor, auditorii interni se asigură că recomandările din raportul de audit intern sunt aplicate întocmai și la termenele stabilite, iar conducerea structurii auditate informează auditorii cu privire la stadiul implementării.

Urmărirea implementării recomandărilor formulate de către auditorii interni ai Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava este un proces prin care se constată caracterul adecvat, eficacitatea și oportunitatea acțiunilor întreprinse de către conducerea structurilor auditate, ca urmare a recomandărilor din raportul de audit public intern.

Toate recomandările formulate de auditori sunt urmărite cu ajutorul Fișei de urmărire a recomandărilor, prin confruntarea termenelor de îndeplinire a acestor recomandări cu termenele prevăzute în Planul de acțiune și calendarul implementării recomandărilor, elaborat de structurile auditate.

UNIVERSITATEA "ȘTEFAN CEL MARE" SUCEAVA
 COMPARTIMENTUL AUDIT PUBLIC INTERN
 Raport anual de activitate aferent anului 2017

Sintetic, implementarea recomandărilor urmărite în cursul anului 2017 este prezentată în tabelul de mai jos.

Domeniu	Număr de recomandări implementate		Număr de recomandări parțial implementate		Număr de recomandări neimplementate	
	în termenul stabilit	după termenul stabilit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit
Bugetar						
Finanțier-contabil	3					
Achizițiilor publice	1		3			
Resurse umane						
Tehnologia informației						
Juridic			1			
Fonduri comunitare						
Funcțiile specifice entității	3		4			
TOTAL 1	7		8			
TOTAL 2	7		8			

III.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere

În anul 2017 nu s-au realizat misiuni de consiliere.

III.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern

Nu este cazul.

Partea a IV-a – Comitetul de Audit Public Intern

Nu este cazul.

Partea a V-a – Concluzii

V.1. Concluzii privind activitatea de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice

Prin activitatea lor, auditorii interni din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" din Suceava contribuie la promovarea unei culturi de conștientizare asupra riscurilor care pot afecta activitatea diverselor structuri funcționale și, prin evaluarea sistemului de conducere și control, furnizează o asigurare în ceea ce privește gradul de control detinut asupra operațiunilor.

Punctele forte ale funcției de audit la nivelul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava sunt:

- pregătirea profesională a auditorilor interni și preocuparea permanentă pentru o mai bună cunoaștere a mediului auditabil;
- independența auditorilor interni, Compartimentul de audit public intern fiind poziționat în subordinea nemijlocită a Rectorului USV;
- neimplicarea auditorilor interni în realizarea activităților pe care le-ar putea audita, aceștia îndeplinindu-și atribuțiile în mod obiectiv;
- asigurarea armonizării între resursele disponibile la nivelul Compartimentului de audit public intern și sfera auditabilă, prin întocmirea planurilor multianuale și anuale cu respectarea periodicității în auditare;
- plusul de valoare adus activităților auditate, prin formularea de recomandări, prin furnizarea asigurării că risurile majore sunt gestionate în mod corespunzător și a asigurării cu privire

la funcționarea eficientă a întregului sistem de control intern.

Pe parcursul desfășurării misiunilor de audit, auditorii și conducătorii diverselor compartimente au schimbat informații și opinii cu scopul de a stabili o viziune comună asupra segmentelor de activitate cu risc ridicat și asupra măsurilor suplimentare de control care trebuie implementate, auditul intern contribuind astfel la îmbunătățirea sistemului de control intern.

Rectorul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava a sprijinit pe parcursul anului 2017 activitatea de audit, garantând în același timp independența auditorilor interni.

Partea a VI-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit intern

VI.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit intern desfășurată la nivelul instituției publice

Realizarea unor misiuni de audit intern cu un înalt de profesionalism presupune dezvoltarea permanentă a cunoștințelor și abilităților auditorilor interni.

Paralel cu pregătirea profesională asigurată prin studiu individual și prin participarea la cursuri de perfecționare cu tematică specifică, la îmbunătățirea activității de audit intern desfășurate în cadrul Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava pot contribui și:

- schimburile de experiență în domeniul auditului intern între instituțiile de învățământ superior, prin intermediul cărora să fie promovate elemente de bună practică și să fie valorificată experiența dobândită de auditorii interni în activitatea desfășurată;
- organizarea de workshop-uri pe teme specifice universităților;
- realizarea unei pagini web pentru a asigura un forum de dezbatere cu auditorii din toate instituțiile de învățământ superior;

Considerăm că Serviciul de Audit Intern din cadrul M.E.N., prin activitatea desfășurată, are o contribuție importantă în procesul de consolidare a funcției de audit intern din instituțiile aflate în coordonarea sau în subordinea Ministerului Educației Naționale.

Dănilă Cezara – auditor public intern

Dăscălescu Vasilica – auditor public intern